

Nærings- og Kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Tromsø, 22.11.2016

Høringssvar: Ekspertgruppens rapport om pliktsystemet – leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt for noen fartøy med torsketråltillatelser

Nergård-konsernet viser til høringsbrev av 12.oktober 2016 vedrørende rapporten til ekspertgruppen som har vurdert pliktsystemet.

Nergård støtter virkelighetsbeskrivelsen og de næringsøkonomiske hovedtrekkene i analysen fra Pliktkommisjonen og støtter vurderingen at en oppheving av pliktsystemet vil tjene kystsamfunnene bedre enn en fortsettelse eller justering av dagens ordning.

Nergård-konsernet mener følgende:

- Opphev bearbeidingsplikten uansett hva man ellers lander på med hensyn til leveringsplikt og aktivitetsplikt. Vi støtter ekspertgruppens vurdering av at bearbeidingsplikten er den minst funksjonelle delen av pliktsystemet, ettersom få kjøper råstoff så lenge denne plikten hefter ved tilbudt fangst. Den medfører betydelige administrative problemer, både fordi den gjør tilbudsprosessen mer tungrodd, tidsutstrakt og kostbar enn nødvendig.

I 2015 fangstet vi om lag 30.000 tonn med våre fem fartøyer. Av dette leverte vi om lag 3.000 tonn fersk. Grunnen til at vi ikke leverer mer fersk er at dette ikke lar seg gjøre på en fornuftig måte med dagens pliktsystem. Vi kan hverken tilby fiskerne om bord i fartøyene eller industrien som skal ha fisken fornuftige betingelser. Bearbeidingsplikten reduserer vår mulighet til å utnytte hele eller deler av en kjøpt fangst på en optimal måte, både i forhold til produksjon og lønnsomhet. En permanent fjerning av bearbeidingsplikten vil styrke sannsynligheten for at vi vil bygge nye ferskfiskbåter vesentlig.

Meningen med hele pliktsystemet var i sin tid å sørge for økt og mer stabil råstofftilgang til fiskeindustrien. Bearbeidingsplikten gjør det stikk motsatte. Bearbeidingsplikten fører til at mer av fisken blir frosset til sjøs og ikke bragt til land i fersk tilstand til gode for industrien.

Med bearbeidingsplikten reduseres industriens handlingsrom og mulighet til å utnytte råstoffet på optimalt vis. I noen tilfeller er det mer lønnsomt for industrien å selge hele eller deler av en fangst som fersk iset fisk. I andre tilfeller vil man salte alt,

atter andre ganger filetere deler og selge fersk annet. Fleksibilitet er uhyre viktig! Dette gjelder både for produksjon og økonomi.

Bearbeidingsplikten er ingen problem for flåten, den er kun en hemsko for industrien.

Et «worst case scenario» for oss er en slik tilstramming i pliktene at det ikke engang blir lønnsomt for industrien å drive frysetrålere. Da vil vi måtte selge fartøy og kvoter til fiskere som ikke har tilsvarende begrensninger. Da vil konsernet Nergård miste både tilgang på eget råstoff og dramatisk svekke vår økonomiske stilling og dermed muligheten til fortsatt utvikling og aktivitet langs hele kysten

- Opphev leveringsplikten. Dersom en ikke velger å oppheve leveringsplikten er det svært viktig at denne utformes slik at vi ikke mister kontroll på eget råstoff. Nergård er involvert i hele verdikjeden. Det blir stadig viktigere å kunne dokumentere leveringsdyktighet. Vi er avhengig av mest mulig forutsigbar tilgang på råstoff når vi skal investere i kunde-, marked- og produktutvikling. Oppdrettslaksen sin suksess kan blant annet forklares ut fra leveringsdyktighet. Nergård ønsker å kopiere dette gjennom kontroll av råstoff fra egne trålere, være lokalisert nært alle sentrale fiskefelt og en satsing på fangstbasert akvakultur. Gitt dette kan vi være en stabil leverandør av hvitfisk.
- Aktivitetsplikten. Ekspertgrupppen peker på at aktivitetsplikten kun påhviler Havfisk ASA og er knyttet opp til seks anlegg. Ekspertgruppen konkluderer med at aktivitetsplikten bør oppheves mot at det foretas en avkortning i de aktuelle fartøyers kvotefaktorer tilsvarende den verdi aktivitetsplikten har for Havfisk. Videre går ekspertgruppen inn for at de avkortede kvotefaktorer plasseres i en statlig kvotebeholdning, der kvoter på årlig basis auksjoneres ut til foredlingsbedrifter. Overskuddet fra auksjon av kvoten bør plasseres i et næringsfond til næringsutvikling, innovasjon, bosetting og kultur i kystsamfunnene.

Nergård-konsernet ser at det er flere problemstillinger knyttet til dette forslaget og at dette kan påvirke en eventuell oppheving av øvrige plikter. I utgangspunktet er vi av den oppfatning at det ikke er fornuftig å gå for en løsning som medfører at kvoter blir overført fra en fartøygruppe til en annen.

Nergård har tidligere avtalt endringer i sine forpliktelser gjennom nært samarbeid med kommuner og departement og vi mener at den samme tilnærmingen burde være gjennomførbar også for Havfisk ASA. Vi mener at dersom man ikke finner en løsning med Havfisk ASA er det likevel fullt ut riktig å oppheve pliktene til andre berørte trålere.

For Nergård

Signatur

Tommy Torvanger

Konsernsjef